

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
KURUMSAL YÖNETİM	
A. KURUMSAL YÖNETİME GİRİŞ	1
B. KURUMSAL YÖNETİM TEBLİĞİ	6
C. SERMAYE PİYASASI KURULU KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ	13
FİNANSAL YÖNETİM	
1. FİNANSAL YÖNETİMİN GENEL ESASLARI	33
1.1. Finansal Yönetimin Tanımı	33
1.2. Finansal Yönetimin Amacı	33
1.3. Finansal Yönetimin Temel İlkeleri	34
1.4. Finansal Yönetimin Fonksiyonları	35
1.5. Finansal Piyasalar	36
2. FİNANSAL ANALİZ	41
2.1. Karşılaştırmalı Tablolar Analizi (Yatay Analiz)	41
2.2. Yüzde Yöntemi ile Analiz (Dikey Analiz)	42
2.3. Eğilim Yüzdeleri Yöntemi ile Analiz (Trend Analizi)	42
2.4. Oran Analizi	43
2.5. Başabaş Noktası Analizleri	55
2.6. Kaldıraçlar	57
3. FİNANSAL PLANLAMA	69
3.1. Nakit Bütçesi	69
3.2. Proforma (Tahmini) Gelir Tablosu ve Bilanço	71
4. İŞLETME SERMAYESİ YÖNETİMİ	73
4.1. İşletme Sermayesi Finanslama Stratejileri	74
4.2. Nakit Yönetimi	75
4.3. Alacak Yönetimi	76
4.4. Stok Yönetimi	77
5. PARANIN ZAMAN DEĞERİ	81
5.1. Faiz	81
5.2. Anüite (Eşit Taksitli Ödemeler) Hesaplamaları	86
6. FİNANSAL VARLIKLARDA DEĞERLEME	94
6.1. Değerleme Kavramı ve Değer Türleri	94
6.2. Pay (Hisse Senedi) Değerlemesi	95
6.3. Tahvil Değerlemesi	98

	<u>Sayfa No</u>
7. SERMAYE BÜTÇELEMESİ (DURAN VARLIKLARA YAPILAN YATIRIMLAR)	107
7.1. Statik Yöntemler (Paranın Zaman Değerini Dikkate <u>Almayan</u> Yöntemler	108
7.2. Dinamik Yöntemler (Paranın Zaman Değerini Dikkate <u>Alan</u> Yöntemler	110
7.3. Belirsizlik Koşulları Altında (Riskli Ortamda) Sermaye Bütçelemesi Yöntemleri	113
8. PORTFÖY YÖNETİMİ	121
8.1. Risk ve Beklenen Getiri	121
8.2. Portföy Yönetimiyle İlgili Yaklaşımlar	126
8.3. Sermaye Varlıklarını Fiyatlandırma Modeli (CAPM)	128
9. SERMAYE (KAYNAK) MALİYETİ VE SERMAYE YAPISI KARARLARI	135
9.1. Sermaye (Kaynak) Maliyeti	135
9.2. Sermaye Yapısı Kararları	138
10. FİNANSMAN KAYNAKLARI	145
10.1. Kısa Süreli Finansman Kaynakları	145
10.2. Orta Süreli Finansman Kaynakları	147
10.3. Uzun Süreli Finansman Kaynakları	148
11. KÂR DAĞITIM (TEMETTÜ) POLİTİKALARI	153
11.1. Kâr Payı İlgisizliği Yaklaşımı	153
11.2. Eldeki Kuş Yaklaşımı	153
11.3. Vergi Farklılığı Yaklaşımı	154
11.4. Sinyal Verme Yaklaşımı	154
11.5. Vekalet Yaklaşımı	154
12. TÜREV ÜRÜNLER	157
12.1. Forward Sözleşmeleri	158
12.2. Future Sözleşmeleri	158
12.3. Opsiyon Sözleşmeleri	159
12.4. Swap Sözleşmeleri	160
YARARLANILAN KAYNAKLAR	164
ÇÖZÜMLÜ DENEMELER	
DENEME - 1	167
DENEME - 1 ÇÖZÜMLER	173
DENEME - 2	181
DENEME - 2 ÇÖZÜMLER	188
DENEME - 3	195
DENEME - 3 ÇÖZÜMLER	202

KURUMSAL YÖNETİM

	2019	2020		2021		2022	
	Kasım	Ağustos	Kasım	Haziran	Kasım	Haziran	Kasım
Kurumsal Yönetim Giriş	4	4	5	-	-	1	-
Kurumsal Yönetim Tebliği	-	2	1	1	1	-	3
Kurumsal Yönetim İlkeleri	14	8	4	9	9	9	8
TOPLAM	18	14	10	10	10	10	11

A. KURUMSAL YÖNETİME GİRİŞ

Kurumsal Yönetim nedir?

Kurumsal Yönetim, bir şirketin, beşeri ve mali sermaye çekmesine, etkin çalışmasına böylece ait olduğu toplumun değerlerine saygı gösterirken uzun dönemde ortaklarına ekonomik değer yaratmasına imkan sağlayan her türlü kanun, yönetmelik, kod ve uygulamayı ifade eder.

Kurumsal yönetim neden gereklidir?

Kurumsal yönetim, sermaye piyasalarının küresel bir konuma ulaşmasına paralel olarak, kuruluşların kaynaklarını etkin bir biçimde kullanmalarını ve sürdürülebilirliklerini farklı çıkarların dengeli bir şekilde şirket stratejilerine yansıtılması yoluyla sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. Kurumsal yönetim çalışanlar arasındaki amaç birliği kavramı diğer menfaat sahiplerini de kapsayacak şekilde genişleterek, yönetim performansının objektif olarak izlendiği sistemleri oluşturmakta ve performans artışına olanak sağlamak amacıyla.

Kurumsal yönetimin amaçları nelerdir?

Kurumsal yönetimin amaçlarını şöyle ifade edebiliriz;

- ✓ Kurum üst yönetiminin gücünü ve yetkilerini kötüye kullanmalarına engel olunması
- ✓ Kurum sahiplerinin haklarının korunması
- ✓ Kurumla ilgili menfaat sahiplerinin haklarının korunması
- ✓ Kurum ile ilgili olarak kamuoyunun bilgilendirilmesi
- ✓ Görev, yetki ve sorumlulukların açık olarak belirlenmesi
- ✓ Kurum yönetiminin hesap verme yükümlülüklerinin gündeme gelmesi
- ✓ Küçük hissedarların korunması
- ✓ Kurumla ilgili olarak güven oluşturulması.

Kurumsal yönetimin faydaları nelerdir?

Kurumsal yönetimin faydalarını şöyle dile getirebiliriz;

- Kurum yönetimi ve kurumun istikrara kavuşması
- Kurumun rekabet gücünün artması
- Ekonomik krizlere karşı savunma gücünün artması
- Modern yönetim tekniklerinin uygulanma imkanının artması

- Kurumun kârlılığının artması
- Kurum yönetimine kalite ve şeffaflığın gelmesi
- Kuruma güven ve itimat yükselmesi
- Sermaye maliyetlerinin düşmesi
- Kredi faizlerinin düşmesi ve kredi maliyetlerinin azalması.

Kurumsal yönetim ilkeleri nedir?

Kurumsal yönetimle ilgili düzenlemeler dört temel ilkeye odaklanmaktadır. Bunlar;

- Adillik İlkesi
- Şeffaflık İlkesi
- Hesap Verebilirlik İlkesi ve
- Sorumluluk İlkesi

Adillik İlkesi

Şirket yönetiminin bütün hak sahiplerine karşı eşit davranmasının ifadesidir. Bu ilke, azınlık hissedarlar ve yabancı ortaklar da dahil olmak üzere hissedar haklarının korunmasını ve yapılan sözleşmelerin uygulanmasını ifade etmektedir.

Şeffaflık İlkesi

Şirketin kamuoyu ile doğru, açık ve karşılaştırılabilir bilgi paylaşımını gerektirmektedir.

Hesap Verebilirlik İlkesi

Yönetim kurulunun tepe yönetim performansını bağımsız bir şekilde izlemesini ve tepe yöneticilerin hissedarlara karşı hesap verebilirliğinin temin edilmesini gerektirmektedir.

Sorumluluk İlkesi

Şirketlerin hissedarları için değer yaratırken toplumsal değerleri yansıtan kanun ve düzenlemelere uyum gösterecek şekilde faaliyet göstermesini ifade etmektedir.

Kurumsal yönetim modelleri nelerdir?

Kurumsal yönetimde, ağırlıklı olarak pay sahiplerinin çıkarlarına odaklanan "Anglo-Sakson Modeli" ve tüm paydaşların çıkarlarına odaklanan "Kıta Avrupası Modeli" olmak üzere iki model vardır.

a) Anglo-Sakson Modeli

Anglo-Sakson modelinde şirket kârını artırarak pay sahiplerinin refahını maksimize etme amacı öne çıkmaktadır. Yöneticilerin performansı, şirketin piyasa değerinde gerçekleşen artışla ölçülmektedir. Bu doğrultuda, yönetici ve müdürlerin görevi pay sahiplerinin çıkarları doğrultusunda şirketin faaliyet göstermesini sağlamaktır.

b) Kıta Avrupası Modeli

Kıta Avrupası Modelinde, Anglo-Sakson Modelinin aksine şirketlerin finansmanı ağırlıklı olarak bireysel yatırımcılardan ziyade bankalar tarafından yapılmaktadır. Anglo-Sakson Modelinde bankalar genellikle borç verme yoluyla finansman sağlarken; Kıta Avrupası Modelinde bankalar, holdingler ve önemli aileler şirketlere finansman sağlayarak aynı zamanda o şirketlerin ortağı da olmaktadır.

İşletmenin fonksiyonları nelerdir?

İşletmenin faaliyetlerini sürdürürken ve amaçlarına ulaşırken yerine getirdikleri birçok fonksiyon vardır. Söz konusu işletmenin fonksiyonlarının alt başlıkları işletmeden işletmeye değişmekle birlikte, işletmenin fonksiyonlarını temel ve destekleyici işletme fonksiyonları şeklinde ikiye ayırmamız mümkündür. Bunlar;

- Temel İşletme Fonksiyonları
 - ✓ Yönetim
 - ✓ Pazarlama
 - ✓ Üretim
 - ✓ Finans
- Destekleyici İşletme Fonksiyonları
 - ✓ İnsan Kaynakları
 - ✓ Muhasebe
 - ✓ Ar-Ge
 - ✓ Halkla İlişkiler

KURUMSAL YÖNETİME GİRİŞ

1. İşletmelerin faaliyetlerini yürütürken, dolayısıyla amaçlarına ulaşırken yerine getirdikleri birçok fonksiyon vardır. Bu işletme fonksiyonları temel ve destek fonksiyonlar olarak sınıflandırılabilir. Aşağıdakilerden hangisi temel işletme fonksiyonlarından birisidir?

- A) Pazarlama
- B) Muhasebe
- C) Araştırma ve geliştirme
- D) Halkla ilişkiler
- E) Yatırımcı ilişkiler

(2022-I) (2020-II)

2. Şirketlerin hissedarları için değer yaratırken toplumsal değerleri yansıtan düzenlemelere uyum gösterecek şekilde faaliyet göstermesi hangi kurumsal yönetim ilkesi ile öncelikle ilgilidir?

- A) Adillik
- B) Şeffaflık
- C) Hesap verebilirlik
- D) Sorumluluk
- E) Uygunluk

(2020-II)

3. Halka açık işletmelerin yönetim kurulu faaliyet raporlarını internet sitelerinden yayımlaması, aşağıda yer alan kurumsal yönetim ilkelerinden hangisinin öncelikle yansımasıdır?

- A) Şeffaflık
- B) Hesap verebilirlik
- C) Sorumluluk
- D) Adillik
- E) Sürdürülebilirlik

(2020-II)

4. Aşağıdakilerden hangisi kurumsal yönetim ilkelerinden birisi değildir?

- A) Adillik
- B) Şeffaflık
- C) Hesap verebilirlik
- D) Sorumluluk
- E) Sürdürülebilirlik

(2020-I)

5. Aşağıdakilerden hangisi kurumsal yönetime ilişkin Anglo-Sakson sisteminin özelliklerinden değildir?

- A) Çok ortaklı mülkiyet yapısının yaygın olması
- B) Bireysel emeklilik fonları ve yatırım fonlarının ana hissedarlar olması
- C) Sermaye piyasalarının gelişmiş ve şeffaf olması
- D) Bankaların ve finans dışı kuruluşların ana ortaklar olması
- E) Gelişmiş bir kurumsal raporlama sisteminin var olması

(2020-I)

6. Aşağıdakilerden hangisi "bir şirketin beşeri ve mali sermaye çekmesine, etkin çalışmasına böylece ait olduğu toplumun değerlerine saygı gösterirken uzun dönemde ortaklarına ekonomik değer yaratmasına imkan tanıyan her türlü kanun, yönetmelik, kod ve uygulamayı" ifade eder?

- A) Sürdürülebilirlik vizyonu
- B) Entegre raporlama
- C) İç kontrol
- D) Kurumsal yönetim
- E) Çıkarların birleşmesi yaklaşımı

(2019-II)

7. Şirket yönetiminin şirket tüzel kişiliği adına yaptığı tüm faaliyetlerin ilgili mevzuata, esas sözleşmeye ve toplumsal ve etik değerlere uygunluğunu ve bunun denetlenmesini ifade eden kurumsal yönetim ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sorumluluk
- B) Şeffaflık
- C) Etik uyum
- D) Dürüstlük
- E) Kararda birlik

(2019-II)

8. Aşağıdakilerden hangisi kurumsal yönetimin faydalarından birisi olarak nitelendirilemez?

- A) Dış finansmana erişim olanağını kolaylaştırması
- B) Sermaye maliyetini düşürmesi
- C) Operasyonel verimliliği artırması
- D) Şirket marka değerini artırması
- E) Hisse değerini azaltması

(2019-I)

9. Azınlık hissedarlar ve yabancı ortaklar dahil olmak üzere bütün hissedar haklarının korunmasını ifade eden kurumsal yönetimin ana ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adillik
- B) Hesap verebilirlik
- C) Şeffaflık
- D) Sorumluluk
- E) Kolay erişilebilirlik

(2019-I)

10. Pay sahiplerinin ve sermaye piyasasında rol sahibi tüm aktörlerin, tam bilgilendirilmesini ve aydınlatılmasını hedefleyen kurumsal yönetim ilkesi hangisidir?

- A) Adillik
- B) Hesap verebilirlik
- C) Sorumluluk
- D) Şeffaflık
- E) Açıklık

(2018-II)

11. Sadece pay sahiplerine değil, daha geniş bir çevreye, açıkçası çalışanlara, alacaklılara, müşterilere, yani şirketle menfaat ilgileri bulunanlara, hatta kamuya yönelmiş ve tam bilgilendirme ve aydınlatma temelinde iyi yönetim ve denetimle, menfaatlerin ideal noktada uyuşturulması gerektiğini ifade eden kurumsal yönetim ilkesi hangisidir?

- A) Şeffaflık
- B) Adillik
- C) Hesap verebilirlik
- D) Sorumluluk
- E) Açıklık

(2018-II)

12. Yönetimin, şeffaflığına, doğruluğuna, kararların açıklanabilirliğine, kararların bir haklı sebebi, adil temeli olduğuna ve profesyonel niteliğine gönderme yapan kurumsal yönetim ilkesi hangisidir?

- A) Şeffaflık
- B) Adillik
- C) Hesap verebilirlik
- D) Sorumluluk
- E) Açıklık

(2018-II)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	D	A	E	D	D	A	E	A	D

11	12
B	C

B. KURUMSAL YÖNETİM TEBLİĞİ*

Amaç ve Kapsam

Madde 1 - Bu Tebliğin amacı ve kapsamı, ortaklıklar tarafından uygulanacak kurumsal yönetim ilkeleri ve ilişkili taraf işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Aşağıda sayılan ortaklıklar, bu Tebliğin kurumsal yönetim ilkelerine ilişkin İkinci Bölümünde yer alan hükümlerine tabi değildir;

- Payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklıklar
- Payları Ulusal Pazar, İkinci Ulusal Pazar veya Kurumsal Ürünler Pazarı dışındaki diğer pazar, piyasa veya platformlarında işlem gören ortaklıklar
- Paylarının ilk defa halka arz edilmesi ve/veya borsada işlem görmeye başlaması için Kurula başvuran/başvurulan ortaklıklardan; payları Ulusal Pazar, İkinci Ulusal Pazar veya Kurumsal Ürünler Pazarı dışındaki diğer pazar, piyasa veya platformlarında işlem görecektir olanlar
- 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara göre dışarıda yerleşik sayılan ortaklıklar.

Yukarıda (a) ve (b) bentlerinde belirtilen ortaklıklar, bu Tebliğin yatırımcı ilişkileri bölümüne ilişkin 11 inci maddesinde yer alan hükümlerine tabi değildir.

Yukarıdaki (a) bendinde belirtilen ortaklıklar, bu Tebliğin ilişkili taraf işlemlerine ilişkin Üçüncü Bölümü ile teminat, rehin, ipotek ve kefaletlere ilişkin 12 nci maddesinde yer alan hükümlere tabi değildir.

Yukarıda sayılan ortaklıklar dışındaki ortaklıklar sürdürülebilirlik ilkelerine tabi olup, bu ortaklıkların kurumsal yönetim ilkelerine uyum raporlamalarında, sürdürülebilirlik ilkeleri uyum çerçevesi kapsamındaki açıklamalara yer verilir.

İKİNCİ BÖLÜM KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ

Kurumsal Yönetim İlkeleri

Madde 4 - Ortaklıkların, esas alacakları kurumsal yönetim ilkeleri bu Tebliğ ekinde yer almaktadır.

Kurumsal Yönetim İlkelerinin Uygulanması

Madde 5 - Ortaklıklar bu Tebliğin ekinde yer alan kurumsal yönetim ilkelerine uygulamakla yükümlüdür.

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Zorunluluğuna Aykırılık Halinde Uygulanacak Tedbirler

Madde 7 - Kurul, bu Tebliğde belirtilen veya Kurulca verilen süreler içinde uyum zorunluluğunun yerine getirilmemesi hâlinde uyum zorunluluğunun yerine getirilmesini sağlayacak kararları almaya ve buna ilişkin işlemleri resen yapmaya yetkilidir.

Kurul, uyum zorunluluğunun yerine getirilmesi için herhangi bir süre belirlenmemiş veya verilmemiş olsa dahi, uyum zorunluluğuna aykırı işlemlerin hukuka aykırılığının tespiti veya iptali için her türlü teminattan muaf olarak ihtiyati tedbir istemeye, dava açmaya, açılan davada uyum zorunluluğunun yerine getirilmesi sonucunu doğuracak şekilde karar alınmasını mahkemeden talep etmeye yetkilidir. Mahkemeye sunulacak talebe kurumsal yönetim ilkelerine uyum sağlamak üzere yapılması gereken işlemleri içeren bir uyum önerisi eklenir.

Ortaklıkların, uyulması zorunlu kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanmasını sağlamak üzere işlem yapmak ve karar almak için yeterli sayıda yönetim kurulu üyesinin bulunmasına karşın yönetim

* 30.12.2014 tarihli ve 28871 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

kurulunun veya genel kurulun bu doğrultuda gerekli işlemleri yapmaması veya kararları almaması halinde, Kurul bu ortaklıklara 30 gün süre verir. Verilen süre içerisinde uyum için gerekli işlemlerin yapılmaması halinde Kurul, Kanunun 17 nci maddesi gereğince yönetim kurulunun toplanabilmesi ve karar alabilmesi için gerekli olan ve bağımsızlık kriterini sağlayan gerekli sayıda bağımsız üyeyi resen atar. Yeni yönetim kurulu, Kurulun uygun görüşünü almak suretiyle, esas sözleşmede zorunlu kurumsal yönetim ilkelerine uyumu sağlayacak gerekli değişiklikleri yaparak ticaret siciline tescil ve ilan ettirir.

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporları

Madde 8 - Yıllık faaliyet raporlarında; bu Tebliğ ekinde yer alan kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığına, uygulanmıyor ise buna ilişkin gerekçeli açıklamaya, bu ilkelere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarına ve gelecekte ortaklığın yönetim uygulamalarında söz konusu ilkeler çerçevesinde bir değişiklik yapma planının olup olmadığına ilişkin açıklamalara yer verilir. Yıllık faaliyet raporlarında ayrıca, sürdürülebilirlik ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığına, uygulanmıyor ise buna ilişkin gerekçeli açıklamaya, bu ilkelere tam olarak uymama dolayısıyla çevresel ve sosyal risk yönetiminde meydana gelen etkilere ilişkin olarak açıklamaya yer verilir. Söz konusu açıklamalarda dönem içerisinde önemli bir değişiklik olması durumunda, ilgili değişikliğe ara dönem faaliyet raporlarında yer verilir.

Kurumsal yönetim ilkelerine uyum raporlarının içeriğine ve yayımlanmasına ilişkin esaslar Kurul tarafından belirlenir ve kurumsal yönetim ilkelerine uyum raporlarının formatı Kurulca ilan edilir.

Kurul tarafından ilan edilen sürdürülebilirlik ilkelerinin uygulanması gönüllülük esasına dayalıdır. Sürdürülebilirlik ilkeleri uyum çerçevesinin içeriğine ve yayımlanmasına ilişkin esaslar Kurul tarafından belirlenir ve Kurulca ilan edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ

İlişkili Taraflarla Gerçekleştirilecek İşlemler

Madde 9 - Ortaklıkların ve bağlı ortaklıklarının, ilişkili tarafları ile gerçekleştirecekleri aşağıda yer alan işlemlere başlamadan önce, yapılacak işlemin esaslarını belirleyen bir yönetim kurulu kararı almaları zorunludur.

Ortaklıklar ve bağlı ortaklıkları ile ilişkili tarafları arasındaki,

- a) Varlık ve hizmet alımı benzeri işlemler ile yükümlülük transferi işlemlerinde; işlem tutarının, kamuya açıklanan son finansal tablolara göre varlık toplamına veya kamuya açıklanan son yıllık finansal tablolara göre oluşan hasılat tutarına ya da yönetim kurulu karar tarihinden önceki altı aylık günlük düzeltilmiş ağırlıklı ortalama fiyatların aritmetik ortalaması baz alınarak hesaplanacak şirket değerine olan oranının,
- b) Varlık ve hizmet satışı benzeri işlemlerde; işlem tutarının (varlığın net defter değerinin yüksek olması durumunda net defter değerinin), kamuya açıklanan son finansal tablolara göre varlık toplamına veya kamuya açıklanan son yıllık finansal tablolara göre oluşan hasılat tutarına (varlığın devri, kiraya verilmesi veya üzerinde aynı hak tesis edilmesi durumunda, son yıllık finansal tablolara göre söz konusu varlıktan elde edilen kârın ortaklığın sürdürülen faaliyetler vergi öncesi kârına) ya da yönetim kurulu karar tarihinden önceki altı aylık günlük düzeltilmiş ağırlıklı ortalama fiyatların aritmetik ortalaması baz alınarak hesaplanacak şirket değerine olan oranının,

%5'ten fazla olarak gerçekleşeceğinin öngörülmesi durumunda; işlem öncesinde işleme ilişkin Kurulca belirlenen bir kuruluşa değerlendirme yaptırılması zorunludur. İşleme konu varlığın pay olması ve söz konusu payların devrinin borsada gerçekleştirilmesi durumunda; ayrıca değerlendirme raporu aranmaz. Kiralama işlemlerinde ve/veya nakit akışlarının kesin olarak ayrıştırılabildiği diğer işlemlerde işlem tutarı olarak, toplam kira gelir/giderlerinin ve/veya

diğer gelir/giderlerin indirgenmiş nakit akışı yöntemine göre hesaplanan net bugünkü değeri dikkate alınır. Bu fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde hesaplanan oranların negatif çıkması veya anlamlı olmayacak şekilde yüksek çıkması gibi sebeplerle uygulanabilirliğinin bulunmaması durumunda, söz konusu oran değerlendirme sırasında dikkate alınmaz ve bu durum yeterli açıklamayı içerecek şekilde KAP'ta açıklanır. 10 uncu maddede yer alan yaygın ve süreklilik arz eden işlemlere ilişkin hükümler saklıdır.

- c) Hasılatın %5 oranındaki kısmına isabet eden tutarın, toplam öz kaynakların binde biri oranındaki kısmına tekabül eden tutardan düşük olması halinde; hasılatı dayalı oran uygulanabilir olarak kabul edilmez.
- d) Bankalar açısından hasılat, ana faaliyetlerinden elde edilen faiz geliridir.

Yukarıda belirtilen oranlarda %10'dan fazla bir orana ulaşılabileceğinin öngörülmesi durumunda, değerlendirme yaptırılması yükümlülüğüne ek olarak işleme ilişkin yönetim kurulu kararlarında bağımsız üyelerin çoğunluğunun onayı aranır. Konunun görüşüleceği yönetim kurulu toplantılarında, ilişkili taraf niteliğinde olan yönetim kurulu üyeleri oy kullanamaz. Bağımsız üyelerin çoğunluğunun söz konusu işlemi onaylamaması halinde, bu durum işleme ilişkin yeterli bilgiyi içerecek şekilde KAP'ta açıklanır ve işlem genel kurul onayına sunulur. Söz konusu genel kurul toplantılarında, işlemin tarafları ve bunlarla ilişkili kişilerin oy kullanamayacakları bir oylamada karar alınır. Bu maddede belirtilen durumlar için yapılacak genel kurul toplantılarında toplantı nisabı aranmaz. Oy hakkı bulunanların basit çoğunluğu ile karar alınır. Bu fıkrada belirtilen esaslara uygun olarak alınmayan yönetim kurulu kararları ile genel kurul kararları geçerli sayılmaz.

İşleme konu gayrimenkul ile gayrimenkulün bütünleyici parçaları, gayrimenkul projeleri ve gayrimenkule bağlı haklar, Kurulun gayrimenkul değerlemesine ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde değerlemeye tabi tutulur. Bunların dışında verilecek değerlendirme hizmetlerinde, Kurulun değerlemeye ilişkin düzenlemeleri esas alınır.

İlişkili taraf işlemlerinin gerçekleştirilmesine karar verilmesi durumunda; işlemin taraflarının birbirleriyle olan doğrudan veya dolaylı ilişkileri, işlemlerin niteliği, değerlemede kullanılan varsayımlar ve değerlendirme sonuçlarını içeren değerlendirme raporunun özeti, işlemler değerlendirme raporunda ulaşılan sonuçlara uygun bir şekilde gerçekleştirilmemişse bu durumun gerekçesi Kurulun kamuyu aydınlatma düzenlemeleri çerçevesinde KAP'ta duyurulur.

Yatırım ortaklıklarının ilişkili taraflarından aldıkları portföy yönetimi, yatırım danışmanlığı ve sermaye piyasası araçlarının alım satımına aracılık hizmetleri için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bankaların ve finansal kuruluşların olağan faaliyetlerinden kaynaklanan ilişkili taraf işlemleri için bu madde kapsamında yer alan yükümlülükleri yerine getirmesi zorunlu değildir.

Kurul, gerekli gördüğü takdirde, bu Tebliğde belirtilen oranlara bağlı kalmaksızın ortaklıklar ve bağlı ortaklıkların, ilişkili tarafları veya ilişkili olmayan tarafları arasındaki işlemlerinde değerlendirme yapılmasını ve bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirme sonuçlarının kamuya açıklanmasını zorunlu tutabilir.

Yaygın ve Süreklilik Arz Eden İşlemler*

Madde 10 - Ortaklıklar ve bağlı ortaklıkları ile ilişkili tarafları arasındaki yaygın ve süreklilik arz eden işlemlerin kapsamı ve bu işlemlere ilişkin şartlar yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. Söz konusu

* Ortaklıkların olağan faaliyetleri kapsamında ticari nitelikte olsun veya olmasın bir yıllık hesap dönemi içinde en az iki defa yapılan veya yapılacak aynı nitelikteki işlemleri ifade eder.